

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
(toinen jaosto)

4 päivänä helmikuuta 2009*

Asiassa T-145/06,

Omya AG, kotipaikka Oftringen (Sveitsi), edustajinaan solicitor C. Ahlborn, solicitor C. Berg, asianajaja C. Pinto Correia ja J. Flynn, QC,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään aluksi V. Di Bucci, X. Lewis, R. Sauer, A. Whelan ja F. Amato, sittemmin Di Bucci, Lewis, Sauer ja Whelan,

vastaajana,

jossa on kyse yrityskeskittymien valvonnasta 20.1.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 (EUVL L 24, s. 1) 11 artiklan 3 kohdan nojalla 8.3.2006 tehdystä

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

komission päätöksestä, jossa vaaditaan asian COMP/M.3796 (Omya / J. M. Huber PCC) tutkinnan yhteydessä annettujen tietojen korjaamista, nostetusta kanteesta,

EUROOPAN YHTEISÖJEN
ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová (esittelevä tuomari) sekä tuomarit K. Jürimäe ja S. Soldevila Frago,so,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Pocheć,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 22.4.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

¹ Kantajana oleva yhteisö, Omya AG, joka toimii erityisesti saostetun kalsiumkarbonaatin (jäljempänä PCC) ja jauhetun kalsiumkarbonaatin (jäljempänä GCC), joita

käytetään erityisesti paperin täyte- ja päällysteaineina, tuotannon markkinoilla, teki 18.1.2005 sopimuksen, jonka nojalla sen piti saada hallintaansa tietty J. M. Huber Corp:n eurooppalaiset PCC:n tuotantolaitokset (jäljempänä ilmoitettu keskittymä). Liiketoimesta ilmoitettiin Suomen kilpailuviranomaiselle, joka pyysi 4.4.2005 komissiota yrityskeskittymien valvonnasta 20.1.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 (EUVL L 24, s. 1) 22 artiklan 1 kohdan nojalla tutkimaan keskittymän.

- 2 Komissio totesi olevansa toimivaltainen ja aloitti 23.9.2005 ilmoitetun keskittymän tutkintamenettelyn. Se loi muun muassa Euroopan talousalueen suurimpien tuottajien PCC:n ja GCC:n toimituksia vuosina 2002, 2003 ja 2004 koskevan tietokannan (jäljempänä toimituksia koskeva tietokanta), jonka perusteella oli tarkoitus toteuttaa erityisesti ekonometrinen tutkimus, joka koskee täyteaineeksi tarkoitettujen kalsium-karbonaattien korvaavuusmalleja (jäljempänä ekonometrinen tutkimus). Tässä yhteydessä komissio pyysi kantajaa useaan otteeseen toimittamaan sille tiettyjä tietoja. Komissio pyysi 1.12.2005 asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 2 kohdan mukaisella pyynnöllä kantajalta selvityksiä PCC:n tarjonnasta ja myynnistä ja mahdollisista ostajista. Koska kantaja ei noudattanut pyyntöä asetetussa määräajassa, komissio teki 9.12.2005 kyseisen asetuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla päätöksen, joka koski samoja tietoja, ja keskeytti tutkinnan määräajan kyseisen asetuksen 10 artiklan 4 kohdan nojalla.
- 3 Kantaja vastasi 9.12.2005 tehtyyn päätökseen 9. ja 13.12.2005 ja 3.1.2006 päivätyillä lähetyksillä (jäljempänä yhteisesti tammikuussa toimitetut tiedot). Saatuaan viimeksi mainitut lähetykset komissio vahvisti kantajalle 12.1.2006 osoittamallaan kirjeellä, että tammikuussa toimitetut tiedot olivat täydelliset, ja totesi, että tutkinnan määräaika oli alkanut juosta uudelleen 4.1. lähtien ja se päättyisi 31.3.2006.

- 4 Komissio ilmoitti kantajalle 13.1.2006 aikovansa hyväksyä keskittymän lähettämättä väitetiedoksiantoa. Se laati myös tällaisen päätösluonnoksen (jäljempänä hyväksymistä koskeva luonnos), jonka se toimitti jäsenvaltioiden edustajista koostuvalle yrityskeskittymiä käsittelevälle neuvoo-antavalle komitealle (jäljempänä neuvoo-antava komitea). Samaan aikaan tietyt jäsenvaltiot ja kantajan kilpailijat esittivät kuitenkin komissiolle huolensa ilmoitetun keskittymän vaikutuksista kilpailuun. Näiden huolien vuoksi muun muassa tietyjen jäsenvaltioiden edustajat kyseenalaistivat komission arvion neuvoo-antavan komitean 22.2.2006 pidetyssä kokouksessa.
- 5 Komissio ilmoitti 22. ja 24.2. ja 2.3.2006 päivätyissä sähköposteissa kantajalle tietyistä epäjohtonmukaisuuksista tammikuussa toimitetuissa tiedoissa ja pyysi niistä selvitystä. Komissio ehdotti 3.3.2006 käydyssä puhelinkeskustelussa kantajalle tutkinnan määräajan pidentämistä 20 päivällä molempien suostumuksella asetuksen N:o 139/2004 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja totesi, että jollei kantaja suostu tähän, se voi tehdä kyseisen asetuksen 11 artiklan 3 kohdan nojalla uuden päätöksen, joka keskeyttää tutkinnan määräajan.
- 6 Kantaja kieltäytyi 6.3.2006 päivätyllä kirjeellä suostumasta määräajan pidentämiseen.
- 7 Asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan nojalla 8.3.2006 tehdyssä päätöksessä (jäljempänä riidanalainen päätös) komissio totesi, että vastauksena 9.12.2005 tehtyyn päätökseen 3.1.2006 toimitetut tiedot eivät ainakaan osittain pitäneet paikkaansa ja tämän vuoksi keskittymän tutkinnan määräaika oli keskeytetty 8.12.2005 alkaen siihen saakka, kunnes komissio saa vaaditut täydelliset ja paikkansapitävät tiedot. Tässä yhteydessä komissio pyysi kantajaa vastaamaan neljään yleiseen kysymykseen ja 119:ään yksityiskohtaiseen kysymykseen.

- 8 Kantaja vastasi riidanalaiseen päätökseen 21.3.2006 esittämällä lähinnä uuden version toimituksia koskevasta tietokannasta (jäljempänä maaliskuussa toimitetut tiedot). Komissio ilmoitti kantajalle 30.3.2006 päivätyllä kirjeellä, että maaliskuussa toimitetut tiedot olivat täydelliset, että se tarkasti parhaillaan niiden paikkansapitävyyttä ja että tutkinnan määräaika oli alkanut juosta. Komissio vahvisti 10.5.2006 päivätyllä kirjeellä, että maaliskuussa toimitetut tiedot pitivät paikkansa.
- 9 Tällä välin komissio osoitti 2.5.2006 kantajalle väitetiedoksiannon, jossa se totesi alustavasti, että ilmoitettu keskittymä ei soveltunut yhteismarkkinoille.
- 10 Lopulta 19.7.2006 tehdyssä päätöksessä (jäljempänä keskittymää koskeva päätös) komissio totesi, että ilmoitettu keskittymä soveltuu yhteismarkkinoille sillä varauksella, että tietyt edellytykset ja velvoitteet täytetään.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 11 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 18.5.2006 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 12 Kantaja pyysi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon samana päivänä toimittamallaan erillisellä kirjelmällä, että asia käsiteltäisiin nopeutetussa menettelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklan mukaisesti. Tämä hakemus hylättiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston 19.6.2006 tekemällä päätöksellä.

- 13 Vastine toimitettiin 8.8.2006, kantajan vastauskirjelmä 31.10.2006 ja vastaajan vastauskirjelmä 12.2.2007.
- 14 Imerys SA pyysi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 31.8.2006 toimittamallaan kirjelmällä saada esiintyä väliintulijana tukeakseen komissiota tässä oikeudenkäyntimenettelyssä.
- 15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin 27.10.2006 tekemällä päätöksellä asia siirrettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston käsiteltäväksi.
- 16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston presidentti hyväksyi 22.3.2007 antamallaan määräyksellä Imerysin väliintulon. Imerys ilmoitti kuitenkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 23.4.2007 toimittamallaan kirjeellä luopuvansa väliintulostaan. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston presidentti totesi 12.7.2007 antamallaan määräyksellä, että Imerysin väliintulo poistetaan.
- 17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toinen jaosto päätti 29.1.2008 aloittaa suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia. Se päätti myös pyytää komissiota toimittamaan tiettyjä asiakirjoja ja kantajaa esittämään huomautuksensa niistä sekä vastaamaan yhteen kysymykseen. Asianosaiset vastasivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asettamassa määräajassa, ja komissio esitti lisäksi lisähuomioita kantajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyynnöstä esittämistä huomautuksista.

18 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 22.4.2008 pidetyssä istunnossa.

19 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- kumoaa riidanalaisen päätöksen

- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut

- lausuu riidanalaisen päätöksen kumoamisen seurauksista.

20 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- toteaa, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat siltä osin kuin se koskee vahvistavaa toteamusta riidanalaisen päätöksen mahdollisen kumoamisen seurauksista

- hylkää kanteen muilta osin

- velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

- 21 Kantaja vetoaa neljään kanneperusteeseen, joista ensimmäisen mukaan asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan mukaisia päätöksen tekemisen edellytyksiä ei ole noudatettu ja suhteellisuusperiaatetta on loukattu, toisen mukaan käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatetta on loukattu, kolmannen mukaan harkintavaltaa on käytetty väärin ja neljännen mukaan luottamuksensuojan periaatetta on loukattu. Kantaja pyytää lisäksi tiettyjen prosessinjohtotoimenpiteiden määräämistä.
- 22 Komissio väittää, että vaatimus, jolla pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lausuu riidanalaisen päätöksen mahdollisen kumoamisen seurauksista, on jätettävä tutkimatta. Se katsoo lisäksi, että kantajan esittämät kanneperusteet ovat perusteettomia, ja kiistää pyydettyjen prosessinjohtotoimenpiteiden tarpeellisuuden.

Riidanalaisen päätöksen mahdollisen kumoamisen seurauksia koskevan vaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

- 23 On huomautettava, kuten komissio väittää, että kun kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lausumaan riidanalaisen päätöksen kumoamisen seurauksista, se pyrkii saamaan tämän tuomion vaikutuksia koskevan vahvistavan toteamuksen, joka merkitsisi myös komissiolle annettua määräystä tuomion panemiseksi täytäntöön. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan EY 230 artiklaan perustuvan laillisuusvalvonnan yhteydessä ole toimivaltainen

antamaan vahvistavan toteamuksen sisältäviä tuomioita (ks. vastaavasti asia C-224/03, Italia v. komissio, määräys 9.12.2003, Kok., s. I-14751, 20–22 kohta) tai määräyksiä, vaikka ne liittyisivät sen antamien tuomioiden täytäntöönpanoa koskeviin yksityiskohtiin (yhdistetyt asiat C-1999/94 P ja C-200/94 P, Pevasa ja Inpesca v. komissio, määräys 26.10.1995, Kok., s. I-3709, 24 kohta), on todettava, että kantajan vaatimuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset eivät selvästikään täyty.

Ensimmäinen kanneperuste, jonka mukaan asetuksen N:o 139/2004 11 artiklaa on rikottu

- 24 Ensimmäisen kanneperusteen osalta asianosaiset käsittelevät aluksi niitä edellytyksiä, joita vaaditaan, jotta komissiolla olisi oikeus asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä vaatia ilmoituksen tehneen asianosaisten toimittamien ja paikkaansapitämättömiksi osoittautuneiden tietojen korjaamista. Kantaja väittää tämän jälkeen, että nämä edellytykset eivät täyttyneet käsiteltävänä olevassa asiassa, koska riidanalaisella päätöksellä vaaditut korjaukset eivät olleet tarpeellisia keskittymän arvioimiseksi (ensimmäinen osa) ja koska tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa (toinen osa).

Alustavat huomiot tietojen ja niiden korjaamisen tarpeellisuuden käsitteestä

– Asianosaisten lausumat

- 25 Kantajan mukaan komissio voi pyytää keskittymän osapuolen toimittamissa tiedoissa havaittujen virheiden korjaamista siinä määrin kuin sekä tiedot että niiden korjaaminen

ovat tarpeellisia. Kantaja täsmentää tältä osin yhtäältä, että pelkkä kyseessä olevien tietojen mahdollinen hyödyllisyys ei riitä, ja toisaalta, että korjaaminen on tarpeellista ainoastaan, jos kyseessä olevat virheet ovat olennaisia eli kun on olemassa vähäistä suurempi vaara siitä, että ne vaikuttavat merkittävästi kyseessä olevan keskittymähankkeen arviointiin.

26 Kun otetaan huomioon tutkinnan määräajan keskeyttämisen seuraukset ja asetuksessa N:o 139/204 säädetyille menettelylle ominainen nopeuden vaatimus, edellä mainittuja edellytyksiä on kantajan mukaan lisäksi tulkittava suppeasti. Kantaja väittää lopuksi, että vaikka lähtökohtaisesti komission on lähinnä yksittäistapauksen olosuhteiden perusteella määritettävä, mitkä ovat tarpeellisia tietoja, sitä koskee kuitenkin suhteellisuusperiaate, jossa kantajan mukaan edellytetään, että mitä kauemmin keskeyttäminen kestää, sitä tärkeämpiä keskeyttämisen syiden on oltava.

27 Komissio väittää aluksi, että se voi tehdä päätöksen asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan nojalla, kun se katsoo, ettei sillä ole kaikkia tarpeellisia tietoja, jotta se voi lausua kyseessä olevan keskittymähankkeen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Näin on erityisesti, jos on olemassa vaara, että asianosaisen toimittamissa tiedoissa havaitut virheet vaikuttavat komission arviointiin. Tämän jälkeen komissio väittää, että pyydettyjen tietojen tarpeellisuus on objektiivinen seikka, jonka osalta sillä on laaja harkintavalta ja jota on arvioitava käsiteltävänä olevan asian olosuhteiden ja kyseessä olevien tietojen mahdollisen hyödyllisyyden valossa. Komission mukaan on myös otettava huomioon se, että sen on toteutettava tutkintansa hyvin huolellisesti ja tukeuduttava täydellisiin ja paikkansapitäviin tietoihin.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 28 Oikeuskäytännöstä ilmenee, että komissio voi käyttää sille asetuksen N:o 139/2004 11 artiklassa myönnettyä toimivaltaa ainoastaan, jos sillä ei mielestään ole käytettävissään kaikkia tietoja, jotka ovat tarpeellisia, jotta se voi lausua kyseessä olevan keskittymähankkeen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille (ks. yrityskeskittymien valvonnasta 21.12.1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1) vastaavien säännösten osalta asia T-290/94, *Kaysersberg v. komissio*, tuomio 27.11.1997, Kok., s. II-2137, 145 kohta).
- 29 Tältä osin on huomautettava, että tehdäkseen keskittymää koskevan päätöksen komission on tutkittava erityisesti asetuksen N:o 139/2004 2 artiklan nojalla kyseessä olevan hankkeen vaikutuksia kaikilla markkinoilla, joilla on olemassa vaara, että tehokas kilpailu olennaisesti estyy yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla.
- 30 Lisäksi se, että tarpeellisuuden vaatimusta on tulkittava suhteessa kyseessä olevan keskittymän soveltuvuutta yhteismarkkinoille koskevaan päätökseen, edellyttää, että asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan mukaisessa pyynnössä tarkoitettujen tietojen tarpeellisuutta on arvioitava siihen käsitykseen nähden, joka komissiolla saattoi oikeutetusti olla kyseistä pyyntöä laatiessaan keskittymän tutkimisen kannalta tarpeellisten tietojen laajuudesta. Tämän vuoksi tämä arviointi ei voi perustua tietojen todelliseen tarpeellisuuteen komissiossa vireillä olevan menettelyn tulevilla vaiheilla; tämä tarpeellisuus johtuu useista tekijöistä, eikä sitä näin ollen voida määrittää varmasti tietojensaantipyyntöä laadittaessa.

- 31 Sen erityistilanteen osalta, joka koskee jo toimitettujen, paikkaansapitämättömiksi osoittautuvien tietojen korjaamisen tarpeellisuutta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että havaittujen virheiden olennaisuutta koskeva kriteeri, josta asianosaiset ovat lisäksi yksimielisiä, on asianmukainen asetuksen N:o 139/2004 ja erityisesti sen 2 ja 11 artiklan sanamuodon ja tarkoituksen valossa. Tämän vuoksi on katsottava, että komissio voi vaatia asianosaisen toimittamien, virheellisiksi havaittujen tietojen korjaamista, jos on olemassa vaara, että todetut virheet voivat vaikuttaa merkittävästi sen arviointiin kyseessä olevan keskittymähankkeen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.
- 32 Edellä mainittujen kriteerien soveltamisen valvonnan osalta on täsmennettävä ensiksi, että se edellyttää monitahoisia taloudellisia arviointeja. Tämän vuoksi komissiolla on tältä osin harkintavaltaa ja yhteisöjen tuomioistuimen toteuttaman valvonnan on rajoitettava tarkasteluun, joka koskee menettelyä ja perusteluja koskevien sääntöjen noudattamista sekä tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, sitä, ettei ole tehty ilmeistä arviointivirhettä, ja sitä, ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että yhteisöjen tuomioistuimen olisi pidätyttävä valvomasta sitä, miten komissio tulkitsee taloudellisia tietoja (asia C-12/03 P, komissio v. Tetra Laval, tuomio 15.2.2005, Kok., s. I-987, 38 ja 39 kohta) ja erityisesti komission arviota asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan nojalla pyydettyjen tietojen tarpeellisuudesta ja niitä väitteen mukaan koskevien virheiden olennaisuudesta.
- 33 Toiseksi, toisin kuin kantaja väittää, edellä mainittuja kriteerejä ei ole tulkittava suppeasti. Asetuksen N:o 139/2004 yleiselle tarkoitukselle ominainen nopeuden vaatimus (ks. asetuksen N:o 4064/89 osalta asia T-221/95, Endemol v. komissio, tuomio 28.4.1999, Kok., s. II-1299, 84 kohta) on sovittava yhteen keskittymien soveltuvuutta yhteismarkkinoille koskevan tehokkaan valvonnan tavoitteen kanssa, joka komission on toteutettava hyvin huolellisesti (em. asia komissio v. Tetra Laval, tuomion 42 kohta) ja joka edellyttää sitä, että komissio saa täydelliset ja paikkansapitävät tiedot.

34 Lopuksi on todettava, että komission on sille asetuksen N:o 139/2004 11 artiklassa myönnettyä toimivaltaa käyttäessään kunnioitettava suhteellisuusperiaatetta, joka edellyttää, että yhteisön toimielinten säädöksillä, päätöksillä ja muilla toimenpiteillä ei saa ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa (asia T-177/04, *easyJet v. komissio*, tuomio 4.7.2006, Kok., s. II-1931, 133 kohta). Erityisesti on tärkeää, että yritykselle asetettu velvollisuus toimittaa tietoja ei merkitse sille velvoitetta, joka on suhteeton tutkinnan tarpeisiin nähden (ks. analogisesti asia T-39/90, *SEP v. komissio*, tuomio 12.12.1991, Kok., s. II-1497, 51 kohta). Koska asetuksen N:o 139/2004 10 artiklassa asetettujen määräaikojen keskeyttämisen, joka aiheutuu päätöksen tekemisestä tämän asetuksen 11 artiklan nojalla, kesto riippuu tarpeellisten tietojen toimittamispäivästä, komissio ei kuitenkaan loukkaa suhteellisuusperiaatetta, kun se keskeyttää menettelyn siihen asti, kunnes sille toimitetaan tällaiset tiedot.

Ensimmäinen osa, jonka mukaan tiedot, joiden korjaamista pyydettiin, eivät olleet tarpeellisia

– Asianosaisten lausumat

35 Kantaja väittää aluksi, että tiedot, joiden korjaamista pyydettiin riidanalaisella päätöksellä, eivät olleet tarpeellisia tämän päätöksen tekohetkellä, jotta komissio saattoi lausua ilmoitetun keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, koska niillä ei ollut kantajan mukaan merkitystä tässä päätöksessä mainittujen tavoitteiden kannalta.

- 36 Koska ekonometrinen tutkimus koski täyteaineita ja perustui yksinomaan vuotta 2004 koskeviin tietoihin, päällysteaineita koskevilla tiedoilla sekä vuosia 2002 ja 2003 koskevilla tiedoilla ei kantajan mukaan ollut merkitystä. Tämän vuoksi se, että komissio pyysi vuosia 2002 ja 2003 koskevien tietojen korjaamista, oli kantajien mukaan vilpillisessä mielessä toteutettu toimi, joka kyseenalaisti riidanalaisen päätöksen tarpeellisuuden niiden muiden tietojen osalta, joiden korjaamista pyydettiin. Tämä seikka herättää kantajan mukaan myös kysymyksen siitä, oliko maaliskuussa toimitettuja tietoja todella käytetty siihen, että ekonometrinen tutkimus aloitetaan uudelleen riittävän ajoissa. Asetuksessa N:o 139/2004 säädettyjen menettelysääntöjen vuoksi maaliskuussa toimitettujen tietojen toimittamisen mahdolliset vaikutukset keskittymän arviointiin olisi nimittäin voitu mainita viimeistään väitetiedoksiannossa. Komissio kuitenkin ainoastaan totesi, että kyseisiä tietoja oli käytetty ekonometrisen tutkimuksen aloittamiseksi uudelleen väitetiedoksiannon lähettämisen jälkeen, mikä vahvistaa sen, etteivät maaliskuussa toimitetut tiedot olleet tarpeellisia komission analyysin kannalta.
- 37 Kantaja huomauttaa tämän jälkeen, että väitetiedoksianto, jonka laatiminen alkoi riidanalaisen päätöksen tekemisen aikoihin ja joka on näin ollen erityisen merkityksellinen niiden tietojen yksilöimiseksi, joita komissio tuolloin piti tarpeellisina tutkintansa kannalta, koski yksinomaan päällysteaineita. Komission tutkinta ei 9.12.2005 tehdyn päätöksen tekohetkellä keskittynyt päällysteaineiden vaan täyteaineiden alaan. Tämän vuoksi riidanalaisessa päätöksessä, joka perustui 9.12.2005 tehdyn päätöksen noudattamatta jättämiseen, tarkoitetut tiedot eivät olleet merkityksellisiä päällysteaineiden alan ja näin ollen väitetiedoksiannon osalta. Tämän seikan vahvistaa kantajan mukaan se, että toimituksia koskevaa tietokantaa käytettiin väitetiedoksiannossa erittäin rajoitetusti eikä se missään tapauksessa ollut tarpeellista.
- 38 Kantaja kiistää myös sen, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuja tietoja olisi käytetty kyseessä olevien tuotemerkkinoiden ja maantieteellisten markkinoiden rajaamiseksi.

39 Kantaja väittää lopuksi, että komission esittämät asiakirjat, jotka liittyvät maaliskuussa toimitettujen tietojen tosiasialliseen käyttämiseen, eivät osoita, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut tiedot olisivat olleet tarpeellisia keskittymää koskevan päätöksen tekemiseksi. Ensinnäkin näistä asiakirjoista nimittäin ilmenee kantajan mukaan, että kyseiset tiedot ovat olleet hyödyttömiä hintatason arvioimisen kannalta. Toiseksi kyseisillä asiakirjoilla ei ollut myöskään näyttöarvoa sen suhteen, olivatko kyseessä olevat tiedot tarpeellisia markkinaosuuksien laskemiseksi. Kolmanneksi komissio ei ole kantajan mukaan osoittanut arvioineensa ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä tai sen jälkeen niiden tietojen tarpeellisuutta, joiden korjaamista se pyysi.

40 Komissio huomauttaa käyttäneensä toimituksia koskevaa tietokantaa paitsi toteuttaakseen ekonometrisen tutkimuksen, myös rajatakseen kyseessä olevat markkinat ja yleisemmin arvioidakseen keskittymän kilpailuvaikutuksia. Se toteaa, että ekonometrisen tutkimus aloitettiin uudelleen maaliskuussa toimitettujen tietojen perusteella, minkä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyynnöstä toimitetut asiakirjat komission mukaan vahvistavat. Komissio myöntää lisäksi keskittyneensä päällysteaineiden alaan vuoden 2006 helmikuun loppupuolelta lähtien, mutta toteaa, että tämän muutoksen pääasiallinen syy on se, että se sai tuolloin tietää, että J. M. Huber Corp. oli kehittämässä tuotetta, jonka avulla se olisi voinut tulla markkinoille. Tämä ei kuitenkaan merkinnyt sitä, että komissio olisi hylännyt täysin tutkinnan täyteaineiden osalta.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

41 Aluksi on huomautettava, että merkittävä osa kantajan perusteluista perustuu väitteeseen, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen teko hetkellä komissio oli lopettanut tiettyjen kysymysten tutkimisen tai ei ollut aloittanut niiden tutkimista ja oli esittänyt tiettyjä alustavia toteamuksia tai oli keskittynyt tiettyihin aloihin. Kuten edellä 30 kohdassa todetaan, tällaisilla seikoilla ei ole merkitystä, koska riidanalaisessa

päätöksessä tarkoitettujen tietojen tarpeellisuutta on arvioitava siihen käsitykseen nähden, joka komissiolla saattoi oikeutetusti olla kyseistä päätöstä tehdessään keskittymää koskevan päätöksen tekemisen kannalta tarpeellisten tietojen laajuudesta.

42 Tämän jälkeen on todettava, että toimituksia koskeva tietokanta koski täyte- ja päällysteaineena käytetyn kalsiumkarbonaatin markkinoilla toteutettuja toimituksia. Kantaja ei ole kiistänyt sitä, että ilmoitettu keskittymä vaikutti tai saattoi vaikuttaa näihin markkinoihin. Näissä olosuhteissa edellä 29 kohdasta ilmenee, että tietoja, joiden korjaamista pyydettiin riidanalaisessa päätöksessä ja jotka sisältyivät toimituksia koskevaan tietokantaan, voitiin lähtökohtaisesti pitää tarpeellisina keskittymää koskevan päätöksen tekemiseksi.

43 On myös huomautettava, että toimituksia koskeva tietokanta sisälsi kunkin kyseessä olevan toimituksen osalta tietoja toimittavasta tehtaasta, asiakkaasta ja sen sijainnista, kuljetusetäisyydestä ja -tavasta, toimitetun tuotteen tyypistä, määrästä ja hinnasta. Tällaiset tiedot ovat merkityksellisiä tutkittaessa keskittymähankkeen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, koska komissio voi niiden avulla määrittää kyseessä olevat markkinat sekä analysoida kilpailutilannetta kullakin niistä.

44 Kantaja kuitenkin arvostelee komissiota myös siitä, että se pyysi vuosia 2002 ja 2003 koskevien tietojen korjaamista, vaikka ekonometrinen tutkimus perustui yksinomaan vuotta 2004 koskeviin tietoihin ja vaikka komission mainitsemat tietojen muut käyttötavat eivät olleet sidoksissa aikatekijään. Tältä osin on kuitenkin huomautettava, että toisin kuin kantaja väittää, maantieteellisten markkinoiden ja tuotemarkkinoiden

määrittelyn kannalta merkityksellisillä seikoilla, kuten esimerkiksi toimittajien ja asiakkaiden sijainnilla, kuljetustavoilla tai saatavilla olevalla tuotevalikoimalla, on taipumus muuttua ajan kuluessa. Näissä olosuhteissa ja koska ei ole olemassa tarkempia tietoja, jotka osoittaisivat, että lyhyempi viiteaika olisi ollut riittävä, on todettava, ettei komissio ole tehnyt virhettä katsoessaan, että vuosia 2002 ja 2003 koskevat tiedot olivat tarpeellisia keskittymää koskevan päätöksen tekemiseksi.

45 Väitteistä, jotka perustuvat väitetiedoksiantoon ja komission esittämiin asiakirjoihin, jotka liittyvät maaliskuussa toimitettujen tietojen tosiasialliseen käyttämiseen, on todettava, että nämä asiakirjat on laadittu riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen. Tältä osin on aluksi huomautettava, että – kuten komissio toteaa oikeutetusti – vaikka se, että asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan nojalla tehdyssä pyynnössä tarkoitettuja tietoja on käytetty tämän jälkeen, voi osoittaa niiden tarpeellisuuden, se, ettei niitä ole käytetty, ei merkitse osoitusta päinvastaisesta edellä 30 kohdassa mainitusta syystä.

46 Väitetiedoksiannon osalta on lisäksi huomautettava, että toisin kuin kantaja väittää, sen perusteella ei voida määrittää tyhjentävästi tietoja, joita komissio pitää tarpeellisina riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Yhtäältä vaikka väitetiedoksiannon laatiminen alkoi ilmeisesti riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, lähes kaksi kuukautta kului kuitenkin ennen kuin se lähetettiin. Toisaalta väitetiedoksiannossa mainitaan ainoastaan komission arvioinnit, joiden perusteella se yksilöi mahdolliset kilpailuongelmat, ja jätetään näin ollen lähtökohtaisesti huomioimatta markkinat, joiden osalta mitään vaaraa ei ole havaittu. Näin ollen väitetiedoksiannon kohde on huomattavasti rajoitetumpi kuin komission ennen tätä toteuttaman tutkinnan kohde.

- 47 Muista väitteistä, jotka perustuvat maaliskuussa toimitettujen tietojen tosiasiallista käyttämistä koskeviin asiakirjoihin, on huomautettava, että kantaja ainoastaan väittää, ettei komissio ole osoittanut, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut tiedot olivat tarpeellisia keskittymää koskevan päätöksen tekemiseksi. Koska kantajalla on todistustaakka esittämiensä kanneperusteiden pätevyyden osalta ja tämän vuoksi sen osalta, etteivät kyseessä olevat tiedot ole tarpeellisia, nämä väitteet on hylättävä perusteettomina.
- 48 Sen kysymyksen osalta, onko ekonometrinen tutkimus aloitettu uudelleen ennen väitetiedoksiannon lähettämistä, komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle printin, joka osoittaa, että keskittymän arvioimisen kannalta merkityksellisiä eri tiedostoja on muutettu vuoden 2006 huhtikuun ja elokuun välisenä aikana. On totta, kuten kantaja toteaa, että tiedostoista suurimman osan kohdalla näkyvä muuttamis-päivä ajoittuu väitetiedoksiannon lähettämisen jälkeiseen aikaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo kuitenkin, että kuten komissio väittää, kyseessä olevat päivämäärät ovat päivämääriä, jolloin kyseisiä tiedostoja on käytetty viimeksi, ja että niitä on käytetty säännöllisesti ilmoitetun keskittymän tutkinnan aikana ja erityisesti ennen väitetiedoksiannon lähettämistä. Kantaja, jolla on todistustaakka, kuten edellä todetaan, ei nimittäin ole esittänyt mitään seikkaa, joka kumoaisi tämän väitteen.
- 49 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei ole näytetty toteen, ettei komissio olisi voinut pitää tietoja, joiden korjaamista pyydettiin riidanalaisessa päätöksessä, tietojensaantipyynnöä laatiessaan asetuksen N:o 139/2004 11 artiklassa tarkoitetulla tavalla tarpeellisina. Tämän vuoksi ensimmäisen kanneperusteiden ensimmäinen osa on hylättävä.
- 50 Kantajan väite, jonka mukaan komissio toimi vilpillisessä mielessä, kun se pyysi vuosia 2002 ja 2003 koskevien tietojen korjaamista, koskee syitä, joilla komissio teki

riidanalaisen päätöksen, ja se liittyy näin ollen tosiasiallisesti kantajan kanneperusteseen, jonka mukaan harkintavaltaa on käytetty väärin. Sillä ei tämän vuoksi ole merkitystä tämän kanneperusteen yhteydessä.

Toinen osa, jonka mukaan tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa

– Asianosaisten lausumat

- 51 Kantaja väittää, että tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa eikä niiden korjaamista näin ollen ollut tarpeellista pyytää.
- 52 Väitteensä tueksi kantaja esittää ensiksi useita perusteluja, jotka koskevat tammikuussa toimitettujen tietojen tilastotieteellistä analyysiä. Se huomauttaa tältä osin, että vaikka nämä tiedot sisälsivät tiettyjä virheitä, tämä on yleistä tilastotieteen alalla, ja että myöskään maaliskuussa toimitetut tiedot eivät varmaankaan pitäneet täysin paikkansa. Kantajan mukaan ei ole mahdollista eikä tarpeellista tai tavanomaista poistaa kaikkia tilastotietoja koskevia virheitä, koska on olemassa menetelmiä, joiden avulla on mahdollista yhtäältä poistaa kaikkien tietojen joukosta järjenvastaiset tiedot tai ennustaa niiden vaikutus ja toisaalta tarkistaa kyseessä olevan kokonaisuuden luotettavuus. Kantaja väittää, että käsiteltävänä olevassa asiassa komissio käytti tällaisia menetelmiä saatuaan tammikuussa toimitetut tiedot, huolimatta sen väitteistä, joiden mukaan se ainoastaan lausui tietojen paikkansapitävyydestä.

- 53 Riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen virheiden vaikutuksen arvioimiseksi kantaja pyysi LECG Consultingia tekemään tammikuussa toimitetuille tiedoille tilastotieteellisiä testejä, joiden kaltaisia testejä komissio toteutti saatuaan nämä tiedot. Kanteeseen liitetyn ensimmäisen kertomuksen (jäljempänä LECG:n ensimmäinen kertomus) mukaan virheellisten tietojen määrä ei ollut epätavallisen suuri eikä tammikuussa toimitettujen tietojen vertailussa samoihin tietoihin, joista oli poistettu komission yksilöimät mahdollisesti ristiriitaiset tai virheelliset arvot (jäljempänä muutetut tiedot), ei kantajan mukaan ilmennyt olennaisia eroja niiden muuttujien osalta, joita komissio käytti väitetiedoksiantoja laatiessaan ja arvioidessaan kyseessä olevia markkinoita yleisesti. Kantajan mukaan on myös epätodennäköistä, että kyseiset virheet olisivat vaikuttaneet merkittävästi ekonometrisen tutkimuksen tuloksiin.
- 54 LECG Consultingin toisen kertomuksen, joka on laadittu vastauksena vastineeseen ja liitetty vastauskirjelmään (jäljempänä LECG:n toinen kertomus), mukaan ekonometrisen tutkimuksen yhteydessä lasketut hypoteettiset hinnat eivät poikkea olennaisesti tammikuussa toimitetuista tiedoista, muutetuista tiedoista tai maaliskuussa toimitetuista tiedoista. Tämän vuoksi tammikuussa toimitetut tiedot pitivät kantajan mukaan olennaisilta osin paikkansa ja komissio olisi voinut ja sen olisi pitänyt ottaa ne huomioon.
- 55 Lisäksi kantaja tuo komission toimittamia asiakirjoja koskevissa huomautuksissaan esiin LECG Consultingin laskelmat, joiden mukaan tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa suurimman kohtuullisen kuljetusetäisyyden määrittämisen osalta.
- 56 Toiseksi kantaja vetoaa tiettyihin olosuhteisiin, jotka sen mukaan osoittavat, että komissio tiesi riidanalaista päätöstä tehdessään tosiasiallisesti, että tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa. Kantaja väittää tältä osin aluksi, että komission väite, jonka mukaan se ei havainnut riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuja virheitä ennen helmikuun loppupuolta, ei ole luotettava, erityisesti koska

komissio totesi tammikuussa 2006, että keskittymä ei aiheuttanut kilpailuongelmia, ja oli valmis hyväksymään sen ilman ehtoja. Tällainen toteamus voitiin kantajan mukaan tehdä yksinomaan tammikuussa toimitettujen tietojen tarkistamisen jälkeen, jonka kuluessa virheet olisi havaittu ja niiden vaikutus arvioitu. Lisäksi ekonometrisessä tutkimuksessa huomioon otettujen kantajan toimitusten suhteellisen rajallinen määrä sekä se, että asiasta vastaavan komission työryhmän eräs jäsen vahvisti poistaneensa järjettömät arvot, merkitsee kantajan mukaan sitä, että tällaiset tarkistukset on tehty ja että näin ollen komissio oli tammikuusta lähtien tietoinen suuresta määrästä virheitä, jotka se väittää havainneensa vasta myöhemmin.

57 Tämän jälkeen kantaja huomauttaa ensiksi, että komissio oli jo aiemmin käsitellyt kysymyksiä, jotka komission mukaan oikeuttivat tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyden uuden tutkimisen. Toiseksi kantajan mukaan LECG:n ensimmäisestä ja toisesta kertomuksesta ilmenee, että riidanalaisen päätöksen tekohetkellä komissio kykeni joka tapauksessa tarkistamaan sen, vaikuttivatko havaitut virheet sen analyysiin. Kolmanneksi komissio ei kantajan mukaan osoittanut toteuttaneensa tällaisia tarkistuksia ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä, mikä merkitsee sitä, ettei se tosiasiallisesti ollut huolissaan havaittujen virheiden vaikutuksesta ilmoitetun keskittymän tutkintaan. Neljänneksi siitä, että komissio oli tietoinen tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyydestä, on kantajan mukaan osoituksena komission väitetiedoksiannossa esittämä kanta sekä se, ettei se ollut aloittanut ekonometrista tutkimusta uudelleen eikä lopettanut maaliskuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyden tarkistusmenettelyä ennen väitetiedoksiannon lähettämistä. Kantaja huomauttaa viidenneksi, että sen mielestä komission olisi pitänyt tietää, että se käyttäisi yksinomaan vuotta 2004 koskevia tietoja.

58 Kantaja väittää lopuksi, että kun otetaan huomioon toimituksia koskevan tietokannan vähäinen käyttö väitetiedoksiannossa ja riidanalaisen päätöksen aikaan saaman määrääjän keskeyttämisen pitkä kesto, kyseinen keskeyttäminen oli ilmeisen suhteeton.

59 Komissio väittää, ettei se voinut riidanalaisista päätöistä tehdessään sulkea pois sitä, että tammikuussa toimitettujen tietojen sisältämät virheet voivat vaikuttaa sen ilmoitettua keskittymää koskevaan analyysiin, eivätkä kyseiset tiedot tämän vuoksi pitäneet olennaisilta osiltaan paikkaansa. Se huomauttaa, että kantajan ensimmäisessä väiteryhmässä ei oteta huomioon toimituksia koskevan tietokannan eri päämääriä eivätkä LECG:n kaksi kertomusta voi osoittaa sitä, ettei havaituilla virheillä olisi vaikutusta. Kantajan toisen väiteryhmän osalta komissio selittää, että saatuaan tammikuussa toimitetut tiedot se toteutti joitakin vakiotarkistuksia, jotka olivat kuitenkin laajuudeltaan rajallisia. Tämän vuoksi riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettut virheet havaittiin vasta lisätarkistuksissa, jotka toteutettiin neuvoa-antavan komitean 22.2.2006 pidetyn kokouksen jälkeen, jossa tietyt jäsenvaltiot epäilivät ekonometrisen tutkimuksen luotettavuutta. Komissio toteaa lisäksi, että toukokuun alussa se päätti samanaikaisesti useita toimenpiteitä, joihin kuuluivat maaliskuussa toimitettujen tietojen tarkistus ja väitetiedoksiannon laatiminen, mikä selittää sen, että se vahvisti kyseisten tietojen paikkansapitävyyden vasta muutamia päiviä väitetiedoksiannon lähettämisen jälkeen.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

60 Väitteistä, jotka koskevat tammikuussa toimitettujen tietojen tilastotieteellistä analyysiä, on huomautettava aluksi, että edellä 30 ja 31 kohdassa esitettyjen toteamusten mukaisesti riidanalaisessa päätöksessä pyydettyjen korjausten tarpeellisuutta on arvioitava siihen käsitykseen nähden, joka komissiolla saattoi oikeutetusti olla päätöstä tehdessään tammikuussa toimitetuissa tiedoissa havaittujen virheiden olennaisuudesta. Tämän vuoksi kantajan toimittamat analyysit voidaan ottaa huomioon yksinomaan siltä osin kuin komissio olisi voinut toteuttaa ne riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Tämä seikka merkitsee erityisesti sitä, että vertailuilla maaliskuussa toimitettuihin tietoihin nähden ei ole merkitystä, koska viimeksi mainittuja tietoja ei ollut olemassa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä.

- 61 Tämän jälkeen on tarkistettava edellä 31 kohdassa mainitun olennaisen paikkansapitävyyden kriteerin mukaisesti, voidaanko kantajan toimittamien eri analyysien perusteella osoittaa, etteivät komission havaitsemat virheet olleet omiaan vaikuttamaan olennaisesti komission arviointiin, joka koskee ilmoitetun keskittymän soveltuvuutta yhteismarkkinoille.
- 62 Tältä osin on huomautettava, että vaikka LECG:n ensimmäisessä kertomuksessa todetaan, että tammikuussa toimitettujen tietojen ja muutettujen tietojen perusteella lasketut merkitykselliset keskiarvot eivät poikkea olennaisesti toisistaan, saman kertomuksen taulukosta 2 ilmenee näiden tietokokonaisuuksien välisiä eroja, jotka eivät ole vähäisiä ja jotka koskevat osamäärän kuljetuskustannukset/hinta tehtaalta toimitettaessa suurinta arvoa (kymmenen prosenttiyksikön ero), kuorma-autokuljetuksen keskimääräistä etäisyyttä (13 %:n ero) ja laivakuljetuksen keskimääräistä etäisyyttä (28 %:n ero). Vaikka oletettaisiin LECG Consultingin edustajan istunnossa esittämien selitysten mukaisesti, ettei näillä eroilla ole taloudelliselta kannalta merkitystä väitetiedoksiannon toteamusten suhteen, kuten kyseisen kertomuksen taulukko 3 antaa ymmärtää, on kuitenkin todettava, ettei yhtään verrattavissa olevaa kertomusta niiden merkityksettömyydestä ole esitetty ekonometrisen tutkimuksen osalta, vaikka LECG Consulting toteaa ensimmäisessä kertomuksessaan, että hinnat, kuljetuskustannukset ja toimitusetäisyydet ovat sen mielestä tämän kertomuksen avainmuuttujia. Koska tällaista analyysia ei ole olemassa, on mahdotonta määrittää, saattoivatko komission havaitsemat virheet vaikuttaa merkittävästi ekonometrisen tutkimuksen tuloksiin ja tämän vuoksi komission toteuttamaan ilmoitetun keskittymän tutkintaan vai eivät.
- 63 LECG:n ensimmäisen kertomuksen osalta on todettava myös, että kuten komissio väittää, toteamus, jonka mukaan havaitut virheet eivät vaikuta ekonometrisen tutkimuksen olennaisiin muuttujiin, perustuu yhdistettyjen tietojen perusteella laskettujen keskiarvojen analyysiin. Komissio kuitenkin väittää, ilman että kantaja olisi tästä eri mieltä, että edellä mainittu tutkimus oli toteutettu eri tuotantolaitosten osalta, mikä merkitsee sitä, että yhdistettyjen tietojen analyysin perusteella ei voida määrittää havaittujen virheiden mahdollista vaikutusta.

- 64 LECG:n toinen kertomus, jossa pyritään kiistämään viimeksi mainittu väite erityisesti tietojen yksityiskohtaisemman tarkastelun avulla, ei kuitenkaan myöskään sisällä analyysiä hintojen välillä todettujen erojen, jotka eivät ole vähäisiä ja jotka ovat 3–4 prosenttia keskimääräisten hintojen osalta ja jotka ovat yli 10 prosenttia tiettyjen tuotantolaitosten ja tiettyjen tuotteiden osalta, merkityksestä. Vaikka LECG:n edustaja väitti istunnossa, ettei keskimääräisten hintojen erolla ollut merkitystä, kun otetaan huomioon kyseessä olevien tuotteiden kuljetuskustannusten suuruus, mitään selitystä ei ole kuitenkaan esitetty tiettyjen tuotantolaitosten osalta todetuista suuremmista eroista. Näin ollen myöskään LECG:n toisessa kertomuksessa ei osoiteta, että tammikuussa toimitetuissa tiedoissa havaitut virheet eivät voineet vaikuttaa huomattavasti ekonometrisessä tutkimuksessa mainittuihin hintoihin ja tämän vuoksi arviointiin, joka koskee ilmoitetun keskittymän soveltuvuutta yhteismarkkinoille.
- 65 Komission toimittamia asiakirjoja koskevien huomautusten yhteydessä esitetystä väitteistä on huomautettava, että kantaja tuo esiin ainoastaan analyysin, joka koskee kunkin kuljetustavan osalta suurinta järkevää toimitusetäisyyttä, joka on kaikkien kyseisellä kuljetustavalla toteutettujen toimitusten perusteella laskettu teoreettinen etäisyys. Vaikka tätä etäisyyttä käytettiin kyseessä olevien maantieteellisten markkinoiden määrittämisen vaiheessa, asiakirjoista ilmenee kuitenkin, että sitä verrattiin tämän jälkeen kustakin kyseessä olevasta tuotantolaitoksesta toteutettujen toimitusten todellisiin enimmäisetäisyyksiin ja nämä tuotantolaitokset otettiin huomioon laitoksina, joiden osalta toimitusetäisyydet olivat suuremmat. Näissä olosuhteissa yhdistettyjen tietojen analyysi, jossa ei eroteta toisistaan eri laitoksia, on riittämätön sen tutkimiseksi, saattoivatko havaitut virheet vaikuttaa merkittävästi maantieteellisten markkinoiden määrittelmään ja tämän vuoksi ilmoitetun keskittymän arviointiin.
- 66 Edellä esitetystä ilmenee, ettei kantajan esittämien analyysien perusteella voida todeta, että tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa. Näin ollen on tutkittava väitteiden toinen ryhmä, joista ilmenee kantajan mukaan, että komissio tiesi tosiasiallisesti, että näin on.

- 67 Tältä osin on huomautettava, että kantajan väitteet perustuvat olennaisilta osin siihen, että komission väite, jonka mukaan riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuja virheitä ei havaittu heti tammikuussa toimitettuja tietoja vastaanotettaessa vaan vasta helmikuun loppupuolella neuvoo-antavan komitean 22.2.2006 pidetyn kokouksen jälkeen, ei väitteen mukaan ole uskottava. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkii ensin komission tämän väitteen tueksi esittämät seikat.
- 68 Tässä asiayhteydessä yhtäältä tammikuussa toimitettuja tietoja vastaanotettaessa toteutettujen tarkistusten osalta on huomautettava, että koska komission tutkinta on toteutettava suhteellisen tiukassa määräajassa ja asianosaisten on toimitettava komissiolle paikkansapitävät ja täydelliset tiedot, keskittymien valvontamenettely perustuu väistämättä suuressa määrin luottamukseen, eikä komissiolla voi olla velvollisuutta tarkistaa välittömästi ja yksityiskohtaisesti kaikkien asianosaisten toimittamien tietojen paikkansapitävyyttä.
- 69 Tältä osin asiasta vastaavan komission työryhmän erään jäsenen 6.3.2006 lähettämässä sisäisessä sähköpostissa, jonka komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyyntöön antamansa vastauksen liitteenä, todetaan riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen virheiden osalta, että "[toimituksia koskevaan] tietokantaan aiemmin sovelletut testit [olivat] kokonaisvaltaisempia – – eikä niissä keskitytty tuotantolaitos–paperitavarat-yhdistelmään". Hän totesi myös, että tämä "selittää sen, miksi näitä seikkoja ei ole esitetty aiemmin".
- 70 Tämä seikka, jonka merkityksellisyyttä kantaja ei ole kyseenalaistanut, osoittaa oikeudellisesti riittävällä tavalla, että komission tammikuussa toimitettujen tietojen lähettämisen jälkeen toteuttamat tarkistukset olivat rajallisia eikä niiden perusteella ole näin ollen voitu todeta riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuja virheitä. Tässä yhteydessä on vielä todettava, että sen vuoksi, että ainoastaan rajallisia tarkistuksia oli tehty, väitteellä, jonka mukaan kyseiset virheet olisi voitu havaita standardisoiduilla tilastotieteellisillä tarkistusmenetelmillä, ei ole merkitystä.

- 71 Toisaalta neuvoa-antavan komitean 22.2.2006 pidetyn kokouksen kulun ja seurausten osalta tämän kokouksen osanottajien toteamuksista, jotka on esitetty komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämään pyyntöön antaman vastauksen liitteenä, ilmenee, että tuossa kokouksessa keskusteltiin sekä ekonometrisen tutkimuksen luotettavuudesta että sen toteuttamiseksi käytetyistä tiedoista. Vaikka eri puhujat eivät käsitelleet yksityiskohtaisesti kyseessä olevien tietojen paikkansapitävyyttä, kuten kantaja toteaa, on kuitenkin loogista, että tällainen keskustelu olisi saanut komission tarkistamaan tutkimuksen ja käytettyjen tietojen luotettavuuden, kun otetaan huomioon erityisesti se, että se halusi esittää kyseiselle komitealle uuden päätösluonnoksen saadakseen hyväksyvän lausunnon.
- 72 Tältä osin on huomautettava lisäksi, että 22.2.2006 lähetetyssä komission sisäisessä sähköpostissa, joka koski tehtävien jakamista valmisteltaessa muutoksia hyväksymistä koskevaan luonnokseen neuvoa-antavan komitean kokouksen jälkeen ja joka on liitetty edellä mainittuun komission vastaukseen, on ekonometrisen tutkimuksen osalta seuraava maininta: ”Luotettavuuden tarkistus + järjestyksanalyysi”. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tämän maininnan on tulkittava tarkoittavan pikemminkin sitä, että ekonometrinen tutkimus ja sen toteuttamisessa käytetyt tiedot oli tarkoitus tarkistaa uudelleen, kuin että sen olisi tulkittava koskevan, kuten kantaja esitti istunnossa, pelkästään sitä, että aiemmin toteutetut tarkistukset kuvataan yksityiskohtaisemmin hyväksymistä koskevassa luonnoksessa. Kyseisessä sähköpostissa ei nimittäin ainoastaan kuvata tiettyjä muutoksia, vaan siinä pyritään myös määrittämään tutkinnan yhteydessä toteutettavat uudet toimet.
- 73 Komission toimittamat asiakirjat vahvistavat myös sen väitteet, joiden mukaan neuvoa-antavan komitean 22.2.2006 pidetyn kokouksen tulokset saivat sen tarkistamaan uudelleen tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyden. Näissä olosuhteissa on todettava, että komission väite, jonka mukaan riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettut virheet on havaittu tarkemmissa tarkistuksissa eikä aiemmin, on näytetty toteen oikeudellisesti riittävällä tavalla.

- 74 Kantajan mainitsemat olosuhteet eivät voi horjuttaa tätä toteamusta. Ensinnäkin kantaja myönsi itse istunnossa, että vaikka neuvoa-antavan komitean 22.2.2006 pidetyssä kokouksessa käsiteltyjä kysymyksiä ja erityisesti erityistilannetta Suomen markkinoilla oli sivuttu aiemmin, käsittely oli ollut pinnallisempaa, mikä merkitsee sitä, että edellä mainitun kokouksen jälkeen toteutetut yksityiskohtaisemmat lisätarkistukset ovat voineet johtaa kyseessä olevien virheiden havaitsemiseen.
- 75 Koska toiseksi edellä 66 kohdassa on todettu, ettei kantaja ole osoittanut tammikuussa toimitettujen tietojen aineellista paikkansapitävyyttä, väite, jonka mukaan komissio olisi voinut tarkistaa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, että näissä tiedoissa havaitut virheet eivät olleet olennaisia, ei perustu tosiseikkoihin.
- 76 Kolmanneksi komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyyntöön antaman vastauksen liitteenä esitetystä 5.3.2006 lähetetyssä sähköpostissa mainitaan, että tammikuussa toimitetuissa tiedoissa havaittiin ”vakavia ristiriitaisuuksia”, mikä merkitsee sitä, että komissio oli analysoinut virheiden mahdollista vaikutusta sen tutkintaan. Näissä olosuhteissa kantajan päinvastaista väitettä, jota mitkään tosiseikat eivät tue, ei voida hyväksyä.
- 77 Neljänneksi edellä 45 ja 46 kohdassa selitetyistä syistä väitetiedoksianto ei ole ratkaiseva tekijä arvioitaessa komission kantaa niiden tietojen paikkansapitävyydestä, joita se käytti ilmoitettua keskittymää koskevassa tutkinnassaan. Samoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi edellä 48 kohdassa, ettei kantaja ole kumonnut komission väitettä, jonka mukaan ekonometrinen tutkimus oli aloitettu uudelleen ennen väitetiedoksiannon lähettämistä. Sen osalta, että maaliskuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyys vahvistettiin vasta väitetiedoksiannon lähettämisen jälkeen, kantaja ei ole kyseenalaistanut komission väitettä, joka perustuu useiden toimien samanaikaiseen päättämiseen kyseisellä ajanjaksolla.

- 78 Koska viidenneksi edellä 44 kohdassa on todettu, että komissio saattoi oikeutetusti pyytää useita vuosia kattavien tietojen lähettämistä, väite, joka liittyy siihen, että komissio tiesi ainoastaan vuotta 2004 koskevien tietojen olevan merkityksellisiä, on tehoton.
- 79 Lopuksi edellä 34 kohdassa esitettyjen huomautusten valossa on todettava, että väite, jonka mukaan suhteellisuusperiaatetta on loukattu, ei voi menestyä.
- 80 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei ole osoitettu, että komissio olisi rikkonut asetuksen N:o 139/2004 11 artiklaa, kun se on katsonut, että tammikuussa toimitetut tiedot eivät pitäneet olennaisilta osiltaan paikkaansa, ja pyytänyt niiden korjaamista. Näin ollen on hylättävä kanneperusteen toinen osa samoin kuin ensimmäinen kanneperuste kokonaisuudessaan.

Toinen kanneperuste, jonka mukaan komissio on loukannut käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatetta

Asianosaisten lausumat

- 81 Kantaja katsoo, että riidanalaista päätöstä ei ole tehty kohtuullisessa ajassa, koska komissio oli tietoinen kyseessä olevista virheistä siitä lähtien, kun se toteutti ensimmäiset tarkistukset vuoden 2006 tammikuun alkupuolella. Tämän vuoksi komissio yhtäältä aiheutti kantajalle merkittävää taloudellista vahinkoa ja toisaalta vaikutti sen puolustautumisosoikeuksien käyttämiseen. Lisäksi riidanalaisen päätöksen

tekeminen liian myöhän paljastaa komission tosiasiallisen vaikuttimen, joka oli ajan voittaminen, jotta se voi jatkaa tutkintaansa huolimatta tätä koskevan määräajan päättymisestä.

- 82 Yhtäältä komissio väittää, että mahdollinen käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen loukkaaminen ei oikeuta riidanalaisen päätöksen kumoamista, koska kantaja ei ole näyttänyt toteen siitä aiheutunutta puolustautumisoikeuksiensa loukkaamista. Toisaalta komissio katsoo, että käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa se toimi ilman asiatonta viivytystä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 83 On huomautettava, että kantajalle aiheutunutta vahinkoa koskeva väite on tehoton käsiteltävänä olevassa riita-asiassa, joka koskee yksinomaan riidanalaisen päätöksen kumoamista ja näin ollen ainoastaan sen laillisuuden valvontaa.
- 84 Samoin on niin, että vaikka kilpailuasiana koskevan hallintomenettelyn toteuttaminen kohtuullisessa ajassa on yhteisön oikeuden yleinen periaate, jonka noudattamista yhteisöjen tuomioistuin valvoo, tämän periaatteen loukkaaminen oikeuttaa kuitenkin kumoamaan päätöksen vain, jos se samalla merkitsee kyseessä olevan yrityksen puolustautumisoikeuksien rikkomista (yhdistetyt asiat T-305/94–T-307/94, T-313/94–T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ja T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, tuomio 20.4.1999, Kok., s. II-931, 120–122 kohta). Käsiteltävänä olevassa asiassa kantaja esittää kuitenkin ainoastaan yleisluonteisen väitteen esittämättä konkreettisia seikkoja väitteensä tueksi.

85 Riidanalaisen päätöksen tekemiseen kuluneen ajan merkitystä aiheutusteena harkintavallan väärinkäytöstä tutkitaan kolmannen kanneperusteen yhteydessä.

86 Näissä olosuhteissa tämä kanneperuste on hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka koskee harkintavallan väärinkäyttöä

Asianosaisten lausumat

87 Aluksi kantaja katsoo, että toisin kuin komissio väittää, tämä kanneperuste ei tule tehottomaksi ensimmäisen kanneperusteen hylkäämisen vuoksi.

88 Asiakysymyksen osalta se väittää, että komissio on käyttänyt harkintavaltaa väärin, koska se ei ole tehnyt riidanalaista päätöstä tavoittaakseen asetuksen N:o 139/2004 päämäärää vaan saadakseen kyseisessä asetuksessa asetetun tutkinnan määräajan pidennyksen voidakseen tutkia tiettyjen jäsenvaltioiden ja kantajan kilpailijoiden helmi- ja maaliskuussa 2006 esittämiä lisäkysymyksiä. Komissio ei nimittäin kyennyt tutkinnan alkuperäisen määräajan, jonka piti päättyä 31.3.2006, kuluessa saamaan analyysiään päätökseen ja lähettämään mahdollista väitetiedoksiantoa.

- 89 Kantaja väittää ensiksi, että tämän vuoksi komissio totesi 3.3.2006 pidetyssä puhelinkeskustelussa, että sen oli käsiteltävä tiettyjä lisähuolenaiheita, ja ehdotti tutkinnan määräajan vapaaehtoista pidentämistä 20 työpäivällä. Kun kantajan asianajajat olivat epäileväisiä, komissio vetosi tämän jälkeen kuin uhkauksena asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan mukaisen päätöksen tekemiseen tammikuussa toimitettujen tietojen osalta, jos yhteisymmärrykseen ei päästäisi. Tässä yhteydessä komission virkamiesten 22. ja 24.2. ja 2.3.2006 lähettämillä sähköposteilla, joissa esitetään joitain kysymyksiä tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyydestä, valmisteltiin kantajan mukaan yksinomaan seikkoja, joihin riidanalaisessa päätöksessä tukeuduttaisiin.
- 90 Kantaja toteaa tältä osin, että toisin kuin komissio väittää, tällaisella lähestymistavalla ei voida katsoa pyrittävän yhteisymmärrykseen, kun otetaan huomioon erityisesti ensinnäkin se, että 5.3.2006 lähetetystä sisäisestä sähköpostista, jonka komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyyntöön antamansa vastauksen liitteenä, ilmenee sen mukaan, että kantajalle esitettiin vaihtoehto kanteen nostamisen vaaran vähentämiseksi eikä siksi, että virheiden havaitsemisen vaikutusta tutkinnan määräaikaan olisi haluttu rajoittaa, ja toiseksi se, että kun komissio teki 11.10., 9. ja 23.11. ja 9.12.2005 päätöksiä asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan nojalla, se ei esittänyt kantajalle lainkaan vaihtoehtoa.
- 91 Toiseksi se, että komissio kyseenalaisti tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyden, selittyy kantajan mukaan komission tutkinnan uudella suunnalla, kun otetaan huomioon se, ettei komissio esittänyt epäilyksiä näistä tiedoista ennen tiettyjen jäsenvaltioiden ja tiettyjen yritysten väliintuloa. Aluksi eli vuoden 2006 helmikuun loppupuolelle saakka komissio keskittyi kantajan mukaan nimittäin täyteaineina käytettävien kalsiumkarbonaattien markkinoihin ja ekonometrinen tutkimus oli näiden markkinoiden analyysin olennainen osa niiden komission väitteiden vastaisesti, joiden mukaan kyse on ainoastaan täydentävästä menetelmästä. Sen sijaan myöhemmin neuvoa-antavan komitean 22.2.2006 pidetyn kokouksen jälkeen komissio keskittyi kantajan mukaan tiettyjen jäsenvaltioiden ja kantajan kilpailijoiden esittämien väitteiden tutkintaan, jotka liittyvät tilanteeseen päällysteaineiden markkinoilla erityisesti Suomen markkinoiden osalta.

- 92 Kolmanneksi kantaja lisää, että ilmoitetun keskittymän tutkiminen uudelleen korjattujen tietojen valossa ei ollut tarpeellista, kun otetaan huomioon komission tutkinnan uusi suunta, eikä sitä myöskään toteutettu. Väitetiedoksiannon lähettämishetkellä komissio ei kantajan mukaan nimittäin ollut lopettanut maaliskuussa toimitettujen tietojen tarkistuksia eikä ole osoitettu, että se olisi käyttänyt viimeksi mainittuja tietoja ekonometrisen tutkimuksen aloittamiseksi uudelleen riittävän ajoissa. Kantaja lisää, että jos tammikuussa toimitettujen tietojen korjaukset olisivat voineet vaikuttaa komission analyysin tulokseen, komissio olisi maininnut tämän väitetiedoksiannossa.
- 93 Neljänneksi kantaja huomauttaa, että sen mukaan tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa, ja lisää tältä osin, että tiettyjen riidanalaisessa päätöksessä esitettyjen kysymysten merkityksettömyys osoittaa, että riidanalaisen päätöksen tekemisen motiivina oli tutkinnan määräajan pidentäminen. Lisäksi komissio oli kantajan mukaan tietoinen tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyydestä, kuten 12.1.2006 päivätystä kirjeestä ilmenee, koska se aikoi tammikuussa 2006 hyväksyä keskittymän ehtoita, ja kuten hyväksymistä koskevan luonnoksen valmistelusta ja jakelusta ilmenee.
- 94 Viidenneksi 6.3.2006 lähetetystä sisäisestä sähköpostista, jonka komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyyntöön antamansa vastauksen liitteenä, ilmenee kantajan mukaan, että eräs asiasta vastaavan komission työryhmän jäsenistä etsi systemaattisesti mahdollisimman paljon virheitä tammikuussa toimitetuista tiedoista päätöksen tekemiseksi asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan nojalla pohtimatta niiden mahdollista vaikutusta. Kantaja toistaa tässä yhteydessä väitteen, jonka mukaan komissio ei ole osoittanut analysoineensa havaittujen virheiden merkitystä ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä. Kantajan mukaan 5.3.2006 lähetystä sähköpostista ilmenee päinvastoin, että komissio oli aloittanut riidanalaisen päätöksen laatimisen ennen tällaisen analyysin toteuttamista. Nämä olosuhteet osoittavat kantajan mukaan, ettei komissio ollut todellisuudessa huolissaan havaittujen virheiden vaikutuksista.

- 95 Kuudenneksi kantaja väittää, ettei komissio ole kyseenalaistanut kantajan 6.3.2006 päivätyyn kirjeen sisältöä, jossa kantaja korosti, että sen pitää valita lainvastaisesti yhteisymmärryksessä toteutettavan määräajan pidentämisen ja sellaisen päätöksen välillä, jolla tutkinnan määräaika keskeytyy.
- 96 Seitsemänneksi kantaja väittää, että komissio teki ilmoitettua keskittymää tutkiessaan analogiset päätökset muutama päivä kyseessä olevien tietojen vastaanottamisen jälkeen, kun taas tammikuussa toimitettujen tietojen vastaanottamisen ja riidanalaisen päätöksen välillä kului kaksi kuukautta.
- 97 Komissio toteaa, että tämä kanneperuste perustuu oletamaan, jonka mukaan riidanalaisessa päätöksessä pyydetty tiedot eivät olleet tarpeellisia keskittymää koskevan päätöksen tekemiseksi. Näin ollen ensimmäisen kanneperusteen hylkääminen merkitsee toisen kanneperusteen hylkäämistä. Asiakysymyksen osalta se väittää, ettei kantaja ole esittänyt objektiivisia, asiaankuuluvia ja yhtäpitäviä seikkoja, jotka tukisivat sen väitettä harkintavallan väärinkäytöstä, vaan yksinomaan tietyistä olosuhteista virheellisesti tehtyjä päätelmiä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 98 Aluksi on huomautettava, että ensimmäisen kanneperusteen hylkääminen johtuu siitä, ettei kantaja osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, etteivät riidanalaisessa päätöksessä pyydetty tiedot olleet asetuksen N:o 139/2004 11 artiklassa tarkoitettulla tavalla tarpeellisia. Se, ettei voimassa olevan säännöksen rikkomista ole osoitettu, ei kuitenkaan vaikuta siihen, että hallintoviranomainen on voinut käyttää väärin harkintavaltaansa. Tämän vuoksi tämä kanneperuste on tutkittava riippumatta siitä, että ensimmäinen kanneperuste on hylätty.

99 Tämän jälkeen on huomautettava, että harkintavallan väärinkäytön käsite viittaa siihen, että hallintoviranomainen on käyttänyt toimivaltaansa saavuttaakseen muut päämäärät kuin ne, joita varten sille on annettu tämä toimivalta. Päätöstä tehtäessä harkintavaltaa on käytetty väärin ainoastaan, jos objektiivisten, asiaankuuluvien ja yhtäpitävien seikkojen perusteella on selvää, että se on tehty tällaisten päämäärien saavuttamiseksi. Jos päämääriä on useita, päätöstä ei rasita harkintavallan väärinkäyttö, vaikka pätevien tavoitteiden lisäksi esitetään tavoite, joka ei ole perusteltu, jos päätöksessä ei unohdeta olennaista päämäärää (ks. asia T-87/05, EDP v. komissio, tuomio 21.9.2005, Kok., s. II-3745, 87 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

100 Näin ollen on tutkittava, ovatko kantajan mainitsevat seikat objektiivisia, asiaankuuluvia ja yhtäpitäviä seikkoja, jotka osoittavat, että komissio teki riidanalaisen päätöksen pikemminkin keskittymän tutkinnan määräajan keskeyttämiseksi kuin tämän tutkinnan kannalta tarpeellisten tietojen korjaamiseksi.

101 Ensiksi kantajan asianajajien laatimasta 3.3.2006 käydyin puhelinkeskustelun pöytäkirjasta ilmenee, että komissio mainitsi asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan mukaisen päätöksen vasta, kun kantaja kyseenalaisti vapaaehtoisen määräajan pidentämisen hyödyllisyyden. Kyseisen pöytäkirjan mukaan komissio kuitenkin mainitsi keskustelun alusta lähtien, että tammikuussa toimitetuissa tiedoissa on olennaisia ristiriitaisuuksia, ennen kuin se otti esiin ratkaisukeinot. Kantaja ei myöskään kiistä sitä, että komissio totesi 22.2.2006 lähtien useissa sähköposteissa, että tammikuussa toimitetut tiedot sisältävät tiettyjä virheitä. Tämän vuoksi kyseisen pöytäkirjan perusteella ei voida todeta sen, että komissio viittasi mahdolliseen päätöksen tekemiseen asetuksen N:o 139/2004 11 artiklan 3 kohdan nojalla, merkinneen uhkausta, jonka tarkoituksena olisi ollut saada kantaja suostumaan tutkinnan määräajan vapaaehtoiseen pidentämiseen.

102 Lisäksi siitä, että komissio tarjosi kantajalle vapaaehtoisen pidentämisen vaihtoehdon, on huomautettava, että koska sama toimi voi johtua useista samanaikaisista syistä, se, että komission esittämistä seikoista ilmenee sen olleen huolissaan mahdollisen kanteen vaarasta, ei sulje pois sitä, että se pyrki samanaikaisesti rajoittamaan virheiden havaitsemisen vaikutusta tutkinnan määräaikaan. Myöskään kantajan toteuttama analogia aiempiin päätöksiin nähden ei ole vakuuttava, koska, kuten komissio toteaa, riidanalainen päätös koski huomattavasti pidempää ajanjaksoa ja koska sen vaikutukset olivat lisäksi osittain takautuvia, sillä sen aiheuttama keskeytys alkoi ennen sen tekopäivää.

103 Toiseksi edellä 73 kohdasta ilmenee, että komissio oli havainnut riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut virheet ekonometrista tutkimusta ja sen toteuttamiseksi käytettyjä tietoja koskevien, neuvoa-antavan komitean 22.2.2006 pidetyssä kokouksessa käytyjen keskustelujen jälkeen. Samoin edellä 66 kohdasta ilmenee, ettei ole osoitettu, että komissio saattoi sulkea pois sen mahdollisuuden, että nämä virheet vaikuttavat merkittävästi sen keskittymää koskevaan tutkintaan. Lopuksi on todettava, että komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyyntöön antaman vastauksen liitteenä esitetystä 5.3.2006 lähetetyssä sisäisessä sähköpostissa eräs asiasta vastaavan komission työryhmän jäsenistä toteaa, että komissio ”havaitsi tiedoissa vakavia ristiriitaisuuksia”, että ”nämä tiedot on korjattava” ja että komissio ”arvioi, missä määrin korjatut tiedot (joiden pitäisi saapua muutaman päivän kuluessa) muuttavat sen arviota liiketoimesta”. Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että riidanalaisen päätöksen motiivina oli pikemminkin komission halu aloittaa uudelleen ilmoitetun keskittymän koko tutkinta paikkansapitävien tietojen perusteella kuin se, että se olisi muuttanut tutkintansa suuntaa jäsenvaltioiden ja kilpailevien yritysten väliintulon jälkeen ja olisi tämän vuoksi pyrkinyt siihen, että ilmoitetun hankkeen tutkinnan määräajat keskeytetään.

104 Kolmanneksi, toisin kuin kantaja väittää, edellä 29 kohdassa mainittu komission velvollisuus tutkia keskittymän vaikutukset kaikilla markkinoilla, joilla on vaara siitä,

että tehokas kilpailu olennaisesti estyy, merkitsee sitä, että komissiolla on tutkintansa suunnan kehityksestä riippumatta velvollisuus tutkia ilmoitettu keskittymä sekä päällysteaineiden että täyteaineiden alan osalta. Kyseinen keskittymä vaikuttaa nimittäin mahdollisesti näihin molempiin aloihin, ja komissio myös tutki niitä ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä. Niiden väitteiden, joiden mukaan komissio ei tarkistanut maaliskuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyttä eikä aloittanut ekonometristä tutkimusta uudelleen ennen väitetiedoksiannon lähettämistä, ja niiden väitteiden, jotka koskevat väitetiedoksiannon sisältöä, osalta on huomautettava, että niitä käsiteltiin jo edellä 45–48 kohdassa.

105 Neljänneksi ensimmäisen kanneperusteen tutkinnasta ilmenee, ettei ole osoitettu, että tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa tai että komissio katsoi tilanteen olevan tämä. Näissä olosuhteissa sillä, että tietyt riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetuista kysymyksistä koskivat ainoastaan ensi näkemältä vähäisiä virheitä, ei ole merkitystä, koska tätä päätöstä tehtäessä ei voitu sulkea pois sitä mahdollisuutta, että tällaiset virheet saattoivat vaikuttaa ilmoitetun keskittymän tutkintaan. Siitä, että kantaja otti esiin 12.1.2006 päivätyn kirjeen ja komission seuraavana päivänä omaksuman kannan, on huomautettava, ettei näilläkään seikoilla ole merkitystä, koska ne ovat tapahtuneet ennen kuin riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettut virheet on havaittu, kuten edellä 73 kohdasta ilmenee.

106 Viidenneksi on niin, että vaikka eräs asiasta vastaavan komission työryhmän jäsenistä on tutkinut tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyden lisätarkistusten yhteydessä systemaattisesti näiden tietojen sisältämiä virheitä, tämä seikka ei paljasta harkintavallan väärinkäyttöä. Kun tietoja tarkistetaan, on nimittäin normaalia, että tavoitteena on löytää mahdollisimman paljon virheitä ja jättää sivuun seikat, jotka vaikuttavat pitävän paikkansa. Sen väitteen osalta, jonka mukaan havaittuaan virheet komissio ei arvioinut niiden vaikutusta, on viitattava edellä 76 kohtaan. Jos oletetaan,

että riidanalaisen päätöksen laatiminen on aloitettu ennen kuin komissio arvioi virheiden vaikutusta sen analyysiin, tämä seikka ei myöskään ole osoitus harkintavallan väärinkäytöstä. Kun otetaan huomioon keskittymien valvontamenettelylle ominainen nopeuden vaatimus, on nimittäin loogista, että komissio toteuttaa samanaikaisesti menettelyn useita vaiheita, joiden se tietää olevan todennäköisesti tarpeen keskittymähankkeen tutkinnan yhteydessä.

107 Kuudenneksi sillä, ettei komissio ole vastannut kantajan 6.3.2006 lähettämään kirjeeseen, jossa kyseenalaistetaan riidanalaisessa päätöksessä pyydettyjen korjausten tarpeellisuus, ei ole merkitystä, koska yhtäältä komissiolla ei ollut velvollisuutta vastata siihen ja koska toisaalta komission hiljaisuuden ei missään tapauksessa voida katsoa osoittavan, että se olisi pyrkinyt muihin päämääriin kuin niihin, joihin se on väittänyt pyrkivänsä.

108 Seitsemänneksi ja lopuksi on niin, että koska edellä 73 kohdassa on todettu, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut virheet on havaittu helmikuun loppupuolella, kyseisen ajankohdan ja riidanalaisen päätöksen tekopäivän välinen aika ei ole poikkeuksellisen pitkä verrattuna ilmoitetun keskittymän tutkinnan yhteydessä tehtyihin aikaisempiin päätöksiin, kun otetaan huomioon myös se, että tietyistä toimituksista koskevassa tietokannassa havaituista ongelmista oli ilmoitettu kantajalle 22.2.2006 lähtien, kyseisen tietokannan koko ja se, että toisin kuin aikaisemmat päätökset, riidanalainen päätös perustui pikemminkin kyseessä olevien tietojen paikkaansapitämättömyyteen kuin niiden puutteellisuuteen.

109 Kantajan mainitsemien seikkojen tutkinnasta ilmenee näin ollen, että ne ovat joko olosuhteita, joita ei ole näytetty toteen tai joilla ei ole merkitystä, tai väitteitä, joiden tueksi ei ole esitetty todisteita ja joiden osalta on olemassa uskottava vaihtoehtoinen

selitys. Näissä olosuhteissa näiden seikkojen, vaikka ne otettaisiin huomioon kokonaisuutena, perusteella ei voida todeta, että harkintavaltaa olisi käytetty väärin.

- 110 Ylimääräisenä huomautuksena on todettava, että voidakseen toteuttaa hyvin tätä kanneperustetta koskevan tutkintansa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi komissiota toimittamaan sille todisteet, jotka osoittavat sen käyttäneen maaliskuussa toimitettuja tietoja. Vastauksena tähän pyyntöön toimitetut asiakirjat osoittavat, että kyseisiä tietoja käytettiin tosiasiallisesti ilmoitetun keskittymän tutkinnassa erityisesti ekonometrisen tutkimuksen aloittamiseksi uudelleen, hintojen arvioimiseksi ja toimitusetäisyyksien analysoimiseksi. Näin ollen nämä seikat tukevat edeltävässä kohdassa esitettyä toteamusta.
- 111 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei ole näytetty toteen, että komissio olisi käyttänyt väärin harkintavaltaansa, kun se teki riidanalaisen päätöksen, ja tämän vuoksi kolmas kanneperuste on hylättävä.

Neljäs kanneperuste, jonka mukaan luottamuksensuojan periaatetta on loukattu

Asianosaisten lausumat

- 112 Kantaja väittää, että 12.1.2006 päivätty kirje, jossa komissio vahvisti, että kaikki sen 9.12.2005 tekemässä päätöksessä pyytämät tiedot oli toimitettu, tarkasteltuna yhdessä

komission käyttäytymisen kanssa, synnytti kantajassa perustellun luottamuksen, jota sen mukaan loukattiin riidanalaisella päätöksellä.

- 113 Kantaja toteaa ensiksi, että kun komissio teki riidanalaisen päätöksen, se peruutti 12.1.2006 päivätyyn kirjeensä, koska se korvasi tämän kirjeen sisältämän arvioinnin uudella toteamuksella tammikuussa toimitettujen tietojen paikkaansapitämättömyydestä. Koska kantajan mukaan kyseinen kirje yhtäältä lähetettiin komissiolle myönnetyn toimivallan nojalla ja toisaalta sisälsi vakuutteluja siitä, että komissio piti tammikuussa lähetettyjä tietoja täydellisinä ja paikkansapitävinä, se oli oikeustoimi, jossa annettiin kantajalle subjektiivisia oikeuksia. Näin ollen komission olisi pitänyt ottaa huomioon se, että kantaja saattoi luottaa sen laillisuuteen, varsinkin kun kyseisessä kirjeessä ei todettu, että sen sisältö olisi ehdollinen tai riippuvainen syvällisemmästä tutkimuksesta.
- 114 Kantaja katsoo, että näissä olosuhteissa riippumatta komission mahdollisuudesta muuttaa kantaansa yksityiskohtaisempien tietojen toimittamisen vuoksi ja sen oikeudesta reagoida kaikenlaisiin todisteisiin, komissio ei voinut luottamuksensuojan periaatteen nojalla enää muuttaa kantaansa pyytääkseen kyseessä olevien tietojen tarkistamista tai täsmentämistä, paitsi jos se osoittaisi, että pyydetyt toimenpiteet olivat merkityksellisiä sen hallussa olevien uusien seikkojen valossa. Käsiteltävänä olevassa asiassa ei kantajan mukaan ole vedottu mihinkään olennaiseen muutokseen tältä osin.
- 115 Toiseksi kantaja väittää komission käyttäytymisen osalta, että sen yleisenä ja vakiintuneena käytäntönä on ilmoittaa nopeasti puutteellisista tiedoista. Käsiteltävänä olevassa asiassa komissio ei kuitenkaan valittanut toimitettujen tietojen paikkaansapitämättömyydestä lähes kahteen kuukauteen ja se kääntyi kantajan puoleen vasta, kun tutkinta sai uuden suunnan.

- 116 Komissio väittää, ettei kantaja voi vedota perusteltuun luottamukseen tammikuussa toimitettujen tietojen paikkansapitävyyden suhteen, koska 12.1.2006 päivätty kirje ei sisältänyt tältä osin täsmällisiä, ehdottomia, ennakoita annettuja ja yhtäpitäviä vakuutteluja, eikä sen voida missään tapauksessa katsoa antavan adressaatilleen lopullisia subjektiivisia oikeuksia.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 117 Oikeuskäytännön mukaan oikeus vedota luottamuksensuojan periaatteeseen edellyttää kolmen edellytyksen toteutumista. Yhteisön hallintoelimen on ensiksikin täytynyt toimittaa asianomaiselle täsmälliset, ehdottomat ja yhtäpitävät takeet, jotka on antanut valtuudet omaava ja luotettava taho. Näiden takeiden on toiseksi oltava sellaisia, että ne saavat aikaan perustellun odotuksen sen henkilön mielessä, jolle ne on osoitettu. Annettujen takeiden täytyy kolmanneksi olla sovellettavien normien mukaisia (asia T-282/02, *Cementbouw Handel & Industrie v. komissio*, tuomio 23.2.2006, Kok., s. II-319, 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 118 Kantaja väittää, että perusteltu luottamus, johon se vetoaa, perustuu yhtäältä 12.1.2006 päivättyyn kirjeeseen ja toisaalta komission käyttäytymiseen. Ensimmäkin vaikka oletettaisiin, että edellä mainittu kirje sisältää vakuutteluja, joiden mukaan komissio katsoi tammikuussa toimitettujen tietojen pitävän olennaisilta osiltaan paikkansa, tällaiset vakuuttelut eivät kuitenkaan olleet sellaisia, että ne olisivat saaneet aikaan kantajan mielessä perustellun odotuksen siitä, että komissio ei muuttaisi arviotaan.
- 119 Edellä 29, 30, 31 ja 33 kohdasta nimittäin ilmenee, että asetuksen N:o 139/2004 nojalla tapahtuvaa keskittymähankkeiden tehokasta tutkimista varten ja kun otetaan huomioon komission velvollisuus tutkia erittäin huolellisesti kyseessä olevan hankkeen

vaikutukset kaikilla markkinoilla, joihin se mahdollisesti vaikuttaa, komissiolla on oltava mahdollisuus pyytää asianosaisten toimittamien sekä olennaisilta osiltaan paikkaansapitämättömien ja sen tutkinnan kannalta tarpeellisten tietojen korjaamista, eikä motiiveilla, joiden vuoksi se on tarkistanut uudelleen tietojen paikkaansapitävyyden, ole tältä osin merkitystä.

120 Tätä toteamusta tukee se, ettei komissiolla, kuten edellä 68 kohdassa huomautetaan, voi olla velvollisuutta tarkistaa välittömästi ja yksityiskohtaisesti kaikkien kyseessä olevan hankkeen asianosaisten toimittamien tietojen paikkaansapitävyyttä, koska viimeksi mainitut voivat parhaiten taata toimitettujen tietojen luotettavuuden ja heillä on lisäksi velvollisuus toimittaa täydelliset ja paikkaansapitävät tiedot. Näissä olosuhteissa yhtäältä komission tiettyjen tietojen vastaanottamisen jälkeen toteuttamat tarkistukset eivät välttämättä ole omiaan paljastamaan kaikkia näiden tietojen mahdollisesti sisältämiä olennaisia epätasällisyyksiä. Toisaalta kantaja ei voi vedota perusteltuun luottamukseen välttyäkseen täydellisten ja paikkaansapitävien tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden laiminlyömisestä seurauksilta pelkästään sillä perusteella, ettei komissio ole havainnut tätä laiminlyöntiä edellä mainituissa tarkistuksissa.

121 Toiseksi kantajan mainitseman komission käytännön osalta on aluksi huomautettava, että siltä osin kuin kantaja arvostelee tavanomaisesta poikkeavaksi väittämänsä aikaa riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen virheiden havaitsemisen ja sen välillä, kun niistä ilmoitettiin kantajalle, sen väite perustuu oletamaan, jonka mukaan nämä virheet havaittiin tammikuun alkupuolella toteutetuissa ensimmäisissä tarkistuksissa. Koska näin ei ollut, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa edellä 73 kohdassa, tämä oletama ei perustu tosiseikkoihin.

122 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että pelkästään se, että komissio on aikaisemmin reagoanut tietojen toimittamiseen muutamassa päivässä, ei muodosta riittävän täsmällistä vakuuttelua siitä, ettei komissio vastaa tulevaan tietojen toimittamiseen tätä pidemmän ajan kuluttua.

- 123 Kuten komissio väittää, koska ilmoitetun keskittymän tutkinnan yhteydessä tehdyt aikaisemmat päätökset koskivat ilmoitettujen tietojen täydellisyyttä, tätä koskevaan käytäntöön ei missään tapauksessa voitu vedota, kun kyse on riidanalaisen päätöksen kaltaisesta tietojen paikkansapitävyyttä koskevasta päätöksestä, eikä se näin ollen voinut synnyttää perusteltua luottamusta.
- 124 Edellä esitetyn perusteella neljäs kanneperuste on hylättävä.

Prosessinjohtotoimet ja asian selvittämistoimet

- 125 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrää komission toimittamaan tiettyjä sisäisiä asiakirjojaan, jotka liittyvät erityisesti kirjeenvaihtoon neuvoo-antavan komitean kanssa, hyväksymistä koskevaan luonnokseen, ekonometriin tutkimukseen, kantajan toimittamien tietojen käyttämiseen, niiden täydellisyyteen ja paikkansapitävyyteen sekä komission tältä osin toteuttamiin tarkistuksiin ja niihin syihin, joiden vuoksi komissio pyysi 3.3.2006 tutkinnan määräajan jatkamista.
- 126 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi komissiota toimittamaan tiettyjä asiakirjoja, jotka liittyvät neuvoo-antavan komitean 22.2.2006 pidetyn kokouksen kulkuun ja seurauksiin ja maaliskuussa toimitettujen tietojen käyttämiseen. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut tutkia kaikki kantajan kanneperusteet näiden asiakirjojen ja muiden asiakirjavihkoon sisältyvien asiakirjojen perusteella ja kun otetaan huomioon se, että yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevan oikeudenkäynnin aikana komission sisäisiä asiakirjoja ei anneta kantajien

tietoon, elleivät poikkeukselliset seikat kyseisessä tapauksessa sitä edellytä painavien syiden vuoksi (asia T-9/99, HFB ym. v. komissio, tuomio 20.3.2002, Kok., s. II-1487, 40 kohta), kantajan vaatimus on hylättävä muilta osin.

127 Edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

128 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan nojalla asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Omya AG velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Julistettiin Luxemburgissa 4 päivänä helmikuuta 2009.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta	II - 153
Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset	II - 156
Oikeudellinen arviointi	II - 159
Riidanalaisen päätöksen mahdollisen kumoamisen seurauksia koskevan vaatimuksen tutkittavaksi ottaminen	II - 159
Ensimmäinen kanneperuste, jonka mukaan asetuksen N:o 139/2004 11 artiklaa on rikottu	II - 160
Alustavat huomiot tietojen ja niiden korjaamisen tarpeellisuuden käsitteestä	II - 160
– Asianosaisten lausumat	II - 160
– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 162
Ensimmäinen osa, jonka mukaan tiedot, joiden korjaamista pyydettiin, eivät olleet tarpeellisia	II - 164
– Asianosaisten lausumat	II - 164
– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 166
Toinen osa, jonka mukaan tammikuussa toimitetut tiedot pitivät olennaisilta osiltaan paikkansa	II - 170
– Asianosaisten lausumat	II - 170
– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 173
Toinen kanneperuste, jonka mukaan komissio on loukannut käsittelyaikojen kohtuulli- suuden periaatetta	II - 179
Asianosaisten lausumat	II - 179
Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 180
Kolmas kanneperuste, joka koskee harkintavallan väärinkäyttöä	II - 181
Asianosaisten lausumat	II - 181
Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 184
II - 196	

Neljäs kanneperuste, jonka mukaan luottamuksensuojan periaatetta on loukattu	II - 189
Asianosaisten lausumat	II - 189
Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta	II - 191
Prosessinjohtotoimet ja asian selvittämistoimet	II - 193
Oikeudenkäyntikulut	II - 194